

allò dolent és el mateix viure en societat?; no ho sé, però estimo que el social és intrínsecament pervers. Sospito que no hi ha societat perfecta possible. Ara bé, ser home és viure, precisament, en societat. L'home natural no és home. Allò dolent és l'home: la seva essencial equivocació. L'*homo beatus*, del cel o de la societat comunista, és sortós perquè ha deixat d'ésser home.

Només hi ha llibertat si abans hi ha hagut prohibició. Prohibició absoluta; és a dir, gratuïta. La prohibició —*No menjaràs de l'Arbre*

del Bé i del Mal— posa en marxa la història humana. Haver d'escollir constitueix una indigència, una feblesa: haver d'escollir és, nogensmenys, la nostra grandesa. Algun consol?: que estem junts buscant la Veritat.

He barrejat les meves ocurrencies amb les dels altres congressistes i amb les de Paul Ricoeur per tal de provocar en el lector la sensació per mi experimentada. Abandonava París acarolat per un cel i una atmosfera afables i captivadors. I l'home segueix caminant, vers on?

Octavi Fullat

II CONGRESO NACIONAL DE FILOSOFIA (México, 5-9 diciembre 1983)

Del 5 al 9 de desembre s'ha celebrat a la ciutat de Mèxic el *II Congreso Nacional de Filosofía* (el primer tingué lloc fa dos anys a Guanajuato). Organitzat pel filòsof català Ramon Xirau amb el títol «Método y función de la filosofía», les ponències presentades abastaven tot el ventall de les disciplines filosòfiques, distribuïdes en cinc seccions: «Metafísica i Ontologia», «Epistemologia i Filosofia de la Ciència», «Ètica, Filosofia de l'Educació i Antropologia», «Filosofia de les Ciències Polítiques i Socials» i «Filosofia de la Realitat Llatinoamericana». La gran majoria dels participants al Congrés procedia de les diverses universitats mexicanes (Autònoma, Metropolitana, Iberoamericana); tanmateix va ser convidada una representació de les universitats espanyoles: Fernando Savater, Eugenio Trias, Tomás Pollán, Eduardo Subirats i Victòria Camps. És de tot punt impossible voler fer justícia i valorar com cal tot el contingut del Congrés: les ponències s'ensolapaven i era menester escollir entre les diverses taules i seccions. És possible destacar,

però, la presència predominant del pensament analític-científic, d'una banda, i del pensament marxista de l'altra. Aquest últim potser provocat pel fet d'haver de commemorar en el si del Congrés el Centenari de Marx, dedicant-li dues sessions especials, el primer i el darrer dia. També Ortega y Gasset rebé un homenatge animat per la presència de Ramon Xirau, A. Sánchez Vázquez i F. Salmerón. Altres intervencions interessants dels participants mexicans que vaig poder sentir (els espanyols ja els coneixem prou) van ser les d'Ulisses Moulines, conegut ja entre nosaltres, León Olivé, Carlos Pereda, sobre temes de lògica (en sentit ample) o teoria de la ciència; les d'Isabel Cabrera, Salme Saab, Alvaro Rodríguez, José Díaz, que composaven una taula sobre l'escepticisme; i la de Juliana González sobre l'ètica d'Heràclit. En l'àmbit de l'ètica, cal parlar també dels representants de la «Ètica de la liberación», una barreja de marxisme i biologia de l'alliberament amb fortes i interessants arrels a Hispanoamèrica.

V. C.